
NY AKVAKULTURLOKALITET GAUKVÆRØY - UTTALELSE

Saksbehandler: Rune Dahl
 Arkivsaksnr.: 16/668

Arkiv: U43

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
41/16	Formannskapet	16.06.2016
47/16	Kommunestyret	23.06.2016

Forslag til vedtak:

Kommunestyret anbefaler at Egil Kristoffersen & Sønner AS får etablere et akvakulturanlegg ved Gaukværøy.

Kommunestyret ber søker Egil Kristoffersen & Sønner AS om å etablere ei samarbeidsgruppe for oppfølging av miljøforhold rundt anlegget.

Saksutredning:**Forord**

I forbindelse med at Nordland Fylkeskommune har mottatt søknad fra Egil Kristoffersen & Sønner AS på etablering av ny akvakultur ved Gaukværøy skal Bø Kommune gi en uttalelse.

Sitat fra NFK: *Kommunen skal gi en skriftlig tilbakemelding på om søknaden kan godkjennes på bakgrunn av allerede vedtatt kommunalplan/dispensasjoner og har anledning til å gi en uttalelse til saken. Ved denne oversendelsen skal eventuelle innkomne innspill fra den kommunale høringen vedlegges.*

Bø Kommune skal kun gi en uttalelse på den gitte dispensasjon til etablering av akvakultur ved Gaukværøy og skal ikke behandle søknaden fra Egil Kristoffersen & Sønner AS, det er det Nordland Fylkeskommune som skal gjøre.

Søknaden fra Egil Kristoffersen & Sønner AS er også sendt Fylkesmannen, Mattilsynet, Kystverket og Fiskeridirektoratet region Nordland. Etter kommunal- og sektorbehandling foreligger sluttbehandler Nordland Fylkeskommune og fatter enkeltvedtak.

Dispensasjonssøknad fra Egil Kristoffersen & Sønner AS

Den 18. mai 2015 søkte Egil Kristoffersen & Sønner AS om dispensasjon fra arealplanen for etablering av akvakultur ved Gaukværøy. Søknaden var på grunnlag av ønske om fortsatt positiv utvikling av bedriften. Deres eksisterende anlegg utnytter produksjonskapasiteten fullt ut og har derfor begrenset fleksibilitet ved uforutsette hendelser og begrensede muligheter til vekst innenfor dagens areal.

En ny lokalitet i Bø Kommune vil gjøre det mulig å tilpasse driften til de nye miljøkrav og danne et større grunnlag for mere arbeid for de ansatte på slakteriet og vekst for bedriften.

Kommuneplanens arealdel med kystsoneplan

Bø kommunes arealplan med vedtatt oppstartet 1994, arbeidet med planen ble satt på vent for siden starte opp igjen høsten 2000. Den endelige planen ble vedtatt i juli 2006. Planperioden er 2006-2010.

Siden vedtak i 1994 er dette ytterligere aktualisert. Ikke minst på grunn av havbruksnæringas ekspansjon og økende press fra sentrale myndigheter om å utarbeide en arealplan for kystsonen. I sammenheng med utvikling av lokalt næringsliv og arbeidsplasser representerer havbruksnæringa en sterk interesse i plansammenheng. Bø kommunes viktigste næring; fiskerinæringa, har naturlig nok også sterke interesser i kystsonen og det har derfra lenge vært et påtrykk om å få utarbeidet en plan. Med Bø kommunes enestående og eventyrlige naturmiljø er arealet i kystsonen interessant i reiselivssammenheng og ikke minst for lokalbefolkningen og tilreisende, i forbindelse med rekreasjon og friluftsliv. Skal naturmiljøet forvaltes på en bærekraftig måte må også disse interessene ivaretas. Det er kort sagt mange ulike aktører og interesser å ivareta. Et styringsverktøy som angir en retning for hvordan vi mener at dette kan gjøres på best mulig måte, sett under ett og over tid, er et nyttig og nødvendig redskap i tiden fremover. På samme tid er det viktig å beholde fleksibiliteten og beredskapen for nye utfordringer som måtte dukke opp.

Målene med planarbeidet oppsummeres til å være:

- Være kommunens viktigste beslutningsgrunnlag i saker som berører kommunens kyst - og sjøområder med sikte på en bærekraftig bruk av ressurser og arealer
- På en balansert måte sikre arealer til fiske, friluftsliv og ferdsel, reiseliv, natur og kulturvern
- Sikre arealer til havbruksnæringa og legge til rette for utvikling av denne næringa i Bø
- Være fleksibel i forhold til fremtidige behov
- Legge til rette for rask saksbehandling og delegasjon

Når en ser på målene som Bø Kommune har i sin arealplan og drar sammenhengen med dagens utvikling må det bringes på det rene at arealplanen er utgått på dato når det gjelder tilrettelegging for næringsutvikling i Bø Kommune.

Området A9 som er godkjent i dag og ligger ved Litløy (øst) er avsatt til akvakulturformål, dette området ligger nærmere fiskeplassene som det fiskes på i dag.

Det jobbes nå med utarbeidelse av ny arealplan for Bø Kommune med planperiode fra 2017-2026. Området A9 er tatt bort fra sin beliggenhet ved Litløy og skal legges inn ved Gaukværøy som en del av FI1 området. Generelt vil alle planområdene gjennomgås på nytt i forbindelse med den nye planen, ikke bare akvakultur områdene men alle områder som har med fiske, friluft, reise, bolig og næring.

Reiseliv

Det er lokalisert reiselivsbygg på denne siden av Bø og noen av disse har uttrykk bekymring for en slik etablering av et akvakulturanlegg. Bakgrunnen er at reiselivsnæringa vil utvikle sine egne

foretak ved bruk av sjø og landområder.

Disse bedriftene er av den oppfatning at aktiviteter som padling, fiske og dykking vil ikke bli like ettertraktet nå et slik anlegg er etablert. Disse argumenter er vanskelig å ta stilling til da det ikke ligger konkrete tall eller undersøkelser som kan underbygge en slik uttalelse. Det ligger flere anlegg lokalisert i Bø og hvor det både fiskes, dykkes og padles rundt uten at det er fremkommet negativt omtale her.

Kulturminner

Det er ikke registret noen treff i databasen på det omsøkte området for akvakultur.

Det vil kun være en visuell innvirkning til anlegget når en er ved fangstgropene på Gaukværøy og gravholmene på Svinøya.

Friluftsliv

Dette omsøkte akvakulturanlegget vil bli liggende på østsiden av Gaukværøy. Det vil ha en avstand fra øya som gjør at småbåter passerer på innsiden av anlegget, noe som er i tråd med føringer som gis til fremtidige akvakulturanlegg i arealplaner. Gaukværøy vil fortsatt kunne være et mye brukt friluftsområde selv om en slikt anlegg blir etablert på østsiden av øyen.

Fiske og området `værøyflaget`

Området A9 ved Litløy er lite egnet til etablering av akvakultur, dette er hardt belastet med tanke på vind og bølgehøyder. En plassering i lunere farvann vil også være med på å hindre skader på anlegget, noe som kan føre til rømming av oppdrettslaks. Noen innspill fremhever dette området som et fiske og gyteområde. Mengden registrerte fartøy og hvor mye tonn som er fisket er ikke dokumentert fra noen parter i saken. Det er kun antydning i et innspill at det er tatt nærmere 200 tonn fra hele Værøyflaget.

Området som det legges beslag på er ca. 5 % av det totale Værøyflaget.

Bø kommune er ingen faginstans innen fiskeri og oppdrett, men i undersøkelser med andre faginstanser som er relevant for denne saken vises det til tre sitat fra Havforskningsinstituttet:

Villfisk tiltrekkes av oppdrettsanlegg. Dette skyldes i hovedsak tilgang til næring som er spillfor fra anlegget, at anlegget er en fast struktur som muligheter for skjul og at lys i anlegget tiltrekker seg dyreplankton.

Det hevdes at oppdrettsanlegg kan skremme vekk gytende torsk og sild, samt påvirke vandringsmønsteret til sei, men dette er ikke dokumentert.

Torsk blir generelt observert i tilknytning til lakseanlegg, og oppdrettstorsk og innfanget villtorsk gyter i merder selv om det er både laks og torsk i tilstøtende merder.

Bø Kommune har ikke gjort noen faglige vurderinger på området, da dette gjøres av andre faglige instanser.

Det har vært etterspurt at det må utarbeides en konsekvensutredning. Det har Nordland Fylkeskommune uttalt seg om: *Vi finner på dette tidspunktet ikke at tiltaket vil få vesentlige virkninger for miljøet eller samfunn som det ikke er gjort nok rede for, jf. Vedlegg III i forskriftene. VEDLEGG III. Vurdering av om et vedlegg II-tiltak kan få vesentlige virkninger* Tiltak som kan få vesentlige virkninger skal behandles i tråd med bestemmelsene i forskriftene. Det skal vurderes om tiltaket kan få vesentlige virkninger etter tredje ledd dersom det er sannsynlig at tiltaket vil kunne komme i konflikt med eller medfører;

- a) *områder som er vernet, midlertidig vernet eller foreslått vernet etter naturmangfoldloven kap. V eller etter markaloven § 11, kulturminner eller kulturmiljø som er fredet, midlertidig fredet eller foreslått fredet etter*
- b) *kulturminneloven eller vernet etter plan- og bygningsloven, eller hvor det finnes eller er stor sannsynlighet for å finne automatisk fredete kulturminner som inngår i et kulturmiljø med stor tidsdybden,*
- c) *laksebestander i områder som er omfattet av ordningen med nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefforder,*
- d) *en forekomst av en utvalgt eller truet naturtype, verdifull naturtype av verdi A eller B, truet eller prioritert art, eller mot økologisk funksjonsområde for en prioritert art,*
- e) *naturområder som er særlig viktige for utøvelse av friluftsliv, særlig verdifulle landskap, store sammenhengende naturområder med urørt preg eller vernede*
- f) *vassdrag,*

Har vedlagt bare til og med bokstav f i Vedlegg III, det er den del av forskriftene om konsekvensutredninger som er mest relevant for denne søknaden.

Innkommende uttalelser til Bø Kommune

Det er innkommet 19 uttalelser og 1 underskriftskampanje med navn: NEI til lakseoppdrett ved Gaukværøy i denne saken. Det er gjennomgående bekymring at fiske og reiseliv er næringer som blir berørte på en negativ måte og det etterspørres om konsekvensutredning av området. Bø Kommune vedlegger alle dokumenter til sin uttalelse som oversendes Nordland Fylkeskommune.

Oppsummering

Denne saken har skapt engasjement fra flere hold i bygda og den har vært belyst i media og sosiale media på godt og ondt. En saklig diskusjon er bare bra, det trengs i slike søknader der ting blir endret i forhold til det daglige.

Bø Kommune ga i KS 64/15 dispensasjon fra arealplanen for etablering av akvakulturanlegg ved Gaukværøy. Grunnet det er at Bø Kommune vil tilrettelegge for utvikling av næring i bygda. En slik etablering vil gi positive ringvirkninger for kommunen, da i form av trygge arbeidsplasser og styrkning av et lokalt godt etablert foretak som Egil Kristoffersen & Sønner AS er.

I forhold til arealplanen har Bø Kommune vurdert det slik at deler av FI 1 benyttes til akvakultur, ikke vil ha utilbørlig innvirkning på andre næringer.

Bø kommune har ikke gjort en faglig vurdering av mulige innvirkninger på miljøforhold, da dette vil gjøres av andre faglige instanser.

Det vil ses nærmere på ved en eventuell etablering av et anlegg ved Gaukværøy er at Bø Kommune i samråd med næringslivet nedsetter ei samarbeidsgruppe som vil jobbe med oppfølging av miljøforholdet rundt anlegget, at gruppen har et utgangspunkt ved miljøforhold og bunnforholdet fra dag en og vil få tilgang til data fra prøvetakning under anlegget. Med dette ha en periodisk oppfølging på hvordan tilstanden går med tanke på positiv eller negativ utvikling. Da kan man gripe inn å gjøre tiltak på et tidlig stadiet.

Gruppens kan tenkes være sammensatt av Bø Kommune, lokalt næringsliv og et faglig eksternt organ.

Straume 14.06.2016

Gundar Jakobsen
Rådmann

Rune Dahl
Teknisk sjef

Vedlegg: 20 innkommende uttalelser

